

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	всі
Спеціальність	всі
Освітній рівень	другий (магістерський)
Освітня програма	всі

Статус дисципліни

вибіркова

Мова викладання, навчання та оцінювання

англійська

Завідувач кафедри педагогіки,
іноземної філології та перекладу

Тетяна БОРОВА

Харків

2021

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу.
Протокол № 6 від 05 січня 2021 р.

Розробники:

Борова Т.А., д.пед.н., проф. кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу

Бутковська Н.О., старший викладач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Останнім часом відбуваються зміни у викладанні іноземних мов. У мовознавстві ствердилися ідеї когнітивної лінгвістики та прагматики, які потребують осмислення у проекції на мовну та комунікативну свідомість. Частіше цінується фахівець із знанням іноземної мови, здатний виконувати як перекладацькі завдання, так і завдання до яких належить організація комунікації різних типів. Навчальна дисципліна "Практика перекладу" розглядає основи професійної діяльності, дозволяє зрозуміти природу мови як засобу спілкування, формує здатність виконувати роль мовного та культурного посередника між рідною мовою і культурою та іноземною, сприяє формуванню мовного та соціокультурного компоненту у професійній діяльності.

Метою викладання навчальної дисципліни "Практика перекладу" є набуття студентами знань, практичних умінь та навичок необхідних для здійснення перекладу в майбутній професійній діяльності.

Основні завдання вивчення дисципліни полягають в практичній підготовці студентів з питань основ перекладу як науки, набуття необхідних компетентностей у таких видах перекладу як повний письмовий переклад текстів економічного, публіцистичного, наукового, офіційно-ділового стилів за фахом студентів зокрема міжнародних документів; письмовий і усний реферативний і анотаційний переклад текстів публіцистичного і наукового стилів (статей, монографій, виступів фахівців з фаху студентів, державних і громадських діячів).

Об'єктом навчальної дисципліни є розвиток міжкультурної комунікативної компетентності студентів за допомогою іноземної мови на основі інтегрування чотирьох основоположних вмінь (читання, мовлення, аудіювання, письма).

Предметом дисципліни є оперування мовою в реальному часі, у різних професійних ситуаціях, що здійснюється задля формування цілісного і персоналізованого образу світу, розвитку творчої активності і автономності студента та усвідомлення міжкультурних особливостей представників різних лінгвокультурних спільнот необхідних для здійснення перекладацької діяльності.

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час виконання практичних завдань. Велике значення для вивчення та закріплення знань має самостійна робота студентів. У результаті вивчення навчальної дисципліни знати сутність проблеми перекладання мовних категорій та структур; особливості спілкування і взаємодії в процесі комунікативної діяльності; основні труднощі та характеристики науково – технічного перекладу та вміти використовувати різну техніку та особливості мови оригіналу при виконанні перекладу.

Перевагами даної дисципліни є акцентування уваги на сучасних технологіях перекладу та комунікації у діловому світі різних країн, підвищення ефективності навчання за рахунок його інтенсифікації.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	1 М
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Залік

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Іноземна мова за професійним спрямуванням, Поглиблене вивчення	Комунікація у професійній діяльності

іноземної мови за фахом, Ділове спілкування іноземною мовою, Іноземна мова академічної та професійної комунікації	
---	--

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Здатність визначати, аналізувати і грамотне використовувати основні мовні категорії та структури перекладу	Використовувати та застосовувати на практиці знання основних понять теорії та практики перекладу; закономірності і структуру перекладацького процесу як особливого спеціалізованого виду мовленнєвої діяльності
Формування у студентів професійно-орієнтованих комунікативних компетентностей	Визначати типи та види міжмовної комунікації як об'єкту практики перекладу; використовувати на практиці міжмовні комунікації на різних рівнях мовної ієрархії; застосовувати форми ділового спілкування як форми взаємодії партнерів; усний послідовний переклад у професійно-значущих сферах
Здатність визначати, аналізувати і грамотне використовувати основні мовні труднощі, характеристики та стилі перекладу	Вміти здійснювати повний переклад текстів економічного, публіцистичного, офіційно-ділового і наукового стилів відповідно до фаху студентів, усних та письмових матеріалів, аудіо текстів, електронних засобів інформації, письмовий і усний реферативний переклад, ураховуючи лексичні та граматичні труднощі перекладу.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні відомості про переклад. Граматичні та структурні аспекти перекладу

Тема 1. Загальні відомості про переклад. Граматичні аспекти перекладу

Загальні відомості про переклад.

Набуття міжкультурної комунікативної компетентності за тематикою: переклад іменнику та артиклю; переклад контекстуального значення артикля; реалізація значень визначеного та невизначеного артикля. Формальні ознаки іменника. Множина іменника. Атрибутивне застосування іменника. Переклад багатокomпонентних груп іменника. Труднощі перекладу дієслова, особистої форми дієслова, часові форми дієслова; переклад дієслів у пасивному стані. Модальність. Труднощі перекладу вербальних конструкцій. Труднощі перекладу емфатичних конструкцій. Труднощі перекладу прикметника, числівника, займенника. Труднощі перекладу дієприкметника; способи передання лексико-граматичних значень та функцій англійського дієприкметника, визначального та незалежного дієприкметникового звороту. Труднощі перекладу інфінітива. Способи передання лексико-граматичних значень та функцій англійського інфінітиву, інфінітивних комплексів: об'єктний та суб'єктний відмінок інфінітиву.

Тема 2. Структурні особливості перекладу речення

Набуття міжкультурної комунікативної компетентності за тематикою: “Труднощі перекладу структури речення: підмет, присудок, додаток, обставини”. Способи передання

їх лексико-граматичних значень та функцій. Способи перекладання сполучнику, прийменнику, та прислівнику умовного способу. Способи передання їх лексико-граматичних значень та функцій. Еліпс, інверсія, додаток, обставини, складне речення; їх лексико-граматичні значення та функції. Розуміння та активне реагування на загальні повідомлення та детальну інформацію в різнотипних текстах.

Тема 3. Лексико – семантичні особливості перекладу

Набуття міжкультурної комунікативної компетентності за тематикою: “Лексико семантичні труднощі перекладу”. Полісемія, синонімія, омонімія, неологізми, фальшиві друзі перекладача; інтернаціоналізми та псевдо інтернаціоналізми, пароніми; британський та американський варіанти англійської мови. Переклад безеквівалентної лексики, слів-реалій; фразеологізмів, ідіоматичних виразів, особливості перекладу окремих груп назв. Еквівалентний переклад. Переклад поштової адреси. Розуміння та активне реагування на загальні повідомлення та детальну інформацію в різнотипних текстах.

Змістовий модуль 2. Особливості стилю та функції перекладу

Тема 4. Особливості перекладу галузевих текстів.

Набуття міжкультурної комунікативної компетентності за тематикою: “Особливості перекладу галузевих текстів”. Переклад складних термінів. Назви навчальних закладів, факультетів, кафедр, лабораторій, назви наукових та технічних установ, підприємств, громадських, наукових та технічних організацій. Іншомовні слова і вирази; абрєвіатури і скорочення; умовні позначки, особливості перекладу окремих груп, власні імена та ініціали імен, загальний елемент у складі назв, фірмові назви, антропоніми, назви книг і заголовки статей, назви журналів. Географічні назви. Розуміння та активне реагування на загальні повідомлення та детальну інформацію в різнотипних текстах.

Тема 5. Мова спеціальності та основні питання термінології

Адекватність та повноцінність перекладу. Аналоговий та описовий переклад. Компресія. Специфіка реферативного перекладу. Особливості економічних текстів. Реферування та анотування наукових та економічних текстів. Особливості економічних текстів. Переклад рекламних матеріалів. Оцінка перекладу. Переклад та написання ділової документації. Переклад комерційної документації. Науково – технічний переклад та особливості роботи з ним. Переклад контрактів та угод. On-line переклад та особливості роботи з ним. Розуміння та активне реагування на загальні повідомлення та детальну інформацію в різнотипних текстах.

Тема 6. Переклад різних видів документації

Буквальний та адекватний переклад. Компенсація. Контекстуальна та синтаксична заміни. Внутрішній та зовнішній поділ речення. Переклад технічної документації. Переклад фінансової документації. Переклад юридичної документації. Переклад на ділових та офіційних зустрічах. Переклад на ділових переговорах. Складання та переклад ділової кореспонденції. Переклад дипломних робіт та складання резюме. Розуміння та активне реагування на загальні повідомлення та детальну інформацію в різнотипних текстах.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено в таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни».

Методи навчання та викладання

У процесі викладання навчальної дисципліни за комунікативними методами викладання англійської мови для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування технології змішаного навчання (blended learning) та як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: практичні заняття проблемного характеру (Теми 1-6), робота в малих групах (Теми 1, 2, 3), мозкові атаки (Теми 1,3), кейс-метод (Тема 6), презентації (Теми 2, 5), ознайомлювальні (початкові) ігри (Тема 4), студентські проекти (Тема 5), студентські конференції.

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою.

Поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів).

Підсумковий/семестровий контроль проводиться у формі семестрового заліку відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання самостійних завдань проводиться за такими критеріями: на практичних заняттях оцінюється здатність студента оволодінням мовленнєвою компетентністю, зокрема з читання, аудіювання, письма та говоріння та перекладу засвоєння яких, оцінюється у 6 балів окремо кожне або інтегровано, у залежності від мети практичного заняття; протягом семестра проводяться дві модульних поточних контрольних роботи кожна з яких оцінюється у 12 балів; обов'язковими для поточного контролю є дві презентації, які студенти виконують за вивченими темами двічі на семестр з оцінювальним балом – 8; самостійна робота студентів оцінюється у 2 бали у відповідності до рейтинг-плану навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни у першому семестрі здійснюється на підставі проведення заліку, студента слід вважати атестованим, коли сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Максимально можлива кількість балів – 100. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C	задовільно	
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E	задовільно	не зараховано
35 – 59	FX	незадовільно	

Форма оцінювання та розподіл балів наведено в таблиці «Рейтинг-план навчальної дисципліни»

Рейтинг-план навчальної дисципліни

	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мах бал
	Змістовий модуль 1. Загальні відомості про переклад. Граматичні та структурні аспекти перекладу		
10 ма	<i>Аудиторна робота</i>		

	Практичне заняття	Загальні відомості про переклад. Граматичні аспекти перекладу	Усна/письмова. Вик. завдань	8
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмова, Виконання завдань	2
	Аудиторна робота			
Тема 2.	Практичне заняття	Структурні особливості перекладу речення	Усна/письмова Вик. завдань	8
		Презентація Письмова К/Р	Усна Письмова	8 12
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмова, Виконання завдань	2
Тема 3	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Лексико – семантичні особливості перекладу	Усна/письмова. Вик. завдань	8
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмова, Виконання завдань	1
Змістовий модуль 2 Особливості стилю та функції перекладу				
Тема 4	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Особливості перекладу галузевих текстів.	Усна/письмова. Вик. завдань	8
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмова, Виконання завдань	1
		Виконання завдань	Письмова, Вик. завдань	1
Тема 5	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Мова спеціальності та основні питання термінології	Усна/письмова. Вик. завдань	8
		Презентація, проект Письмова К/Р	Усна Письмова	8 12
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене	Письмова, Виконання	1

	опрацювання	опрацювання окремих лексичних одиниць	завдань	
		Виконання завдань	Письмова, Вик. завдань	1
Тема 6	Аудиторна робота			
	Практичне заняття	Переклад різних видів документації		8
	Самостійна робота			
	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання навчального матеріалу, поглиблене опрацювання окремих лексичних одиниць	Письмова, Виконання завдань	1
	Залік			2
	Разом			100

Рекомендована література

Основна

1. Бик І. С. Основи перекладу для студентів факультетів міжнародних відносин : навч. посібник. І. С. Бик. Львів : Львівського національного університету імені Івана Франка, 2014.
2. Долініна Н. Г., Практика перекладу з англійської мови для студентів економічного профілю : Навчальний посібник. Н. Г. Долініна, З. М. Сучкова, О. В. Іваніга. Харків: ВД «Інжек», 2009. 142 с.
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури : Навчальний посібник. В. І. Карабан. Вінниця : Нова книга, 2002. 564 с.
4. Карабан В. І., Переклад з української мови на англійську мову : Навчальний посібник. В. І. Карабан, Дж. Мейс. Вінниця : Нова книга, 2003. 608 с.
5. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу : Підручник. І. В. Корунець. Вінниця, 2003.
6. Черноватий Л. М., Переклад англійської економічної літератури : Навчальний посібник. Л. М. Черноватий, В. І. Карабан. Вінниця: Нова книга, 2010. 272с

Додаткова

7. Grammatical and Stylistical Aspects of Text Translation, тексти та завдання для самостійної роботи з курсу «Практика перекладу з англійської мови» для студентів спеціальності «переклад» / Уклад. Ю. П. Бойко, Л. Д. Бурковська, К. М. Скиба. Хмельницький : ХНУ, 2007. 80 с
8. Eser O. A Model of Translator's Competence from an Educational Perspective / O. A. Eser // International Journal of Comparative Literature and Translation Studies. 2015.
9. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу : Навчальний посібник. В. В. Коптілов – Київ : Юніверс, 2003. 280 с.
10. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства: Підручник. І. В. Корунець. Вінниця : Нова книга, 2008. 512 с.
11. Мірам Г. Е., Дайнеко В. В., Тарануха Л. А., Грищенко М. В., Гон О. М. Основи перекладу : Курс лекцій, Навчальний посібник / Г. Е. Мірам, В. В. Дайнеко, Л. А. Тарануха, М. В. Грищенко, О. М. Гон. Київ : Ельга, Ніка-Центр

Інформаційні ресурси

12. Сайт ПНС імені С. Кузнеця. Дисципліна : Практика перекладу / Н. Бутковська. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=6661> .